

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen, 6. kontor/HBO

Den 4. februar 2011

Samråd i Fødevareudvalget vedrørende forslag til teknisk løsning på EU's 0-tolerance

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Per Clausen (EL)

TALEPUNKT

[det talte ord gælder]

Spørgsmål AL

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor Danmark agter at stemme for forslaget til trods for Danmarks Miljøundersøgelses bekymring for forslagets mulige negative konsekvenser for miljøet?”

Besvarelse af spørgsmål AL:

Indledning

- Jeg vil gerne begynde med at sige tak for muligheden for at uddybe regeringens holdning til Kommissionens forslag.
- Jeg vil så også på forhånd advare om, at der er tale om et kontrolteknisk forslag, og at vi derfor bliver nødt til at komme ind på teknik og begreber omkring videnskabelige analysemetoder på et detaljeniveau, som vi måske ikke normalt beskæftiger os med som politikere.

- Men lad mig under alle omstændigheder understrege, at regeringen i dette som i andre spørgsmål lytter nøje til udtalelser fra eksperter. Det gælder både videnskabelige institutter som DTU og Danmarks Miljøundersøgelser og kompetente myndigheder i Miljøstyrelsen, Plantedirektoratet og Fødevarestyrelsen.

Kommissionens forslag

- Spørgsmålet vedrører Kommissionens forslag til en forordning, som fastlægger metoder for prøvetagning og analyse til officiel kontrol af foder for indhold af genetisk modificeret materiale, som er under godkendelse i EU, eller for hvilke godkendelsen er udløbet.
- Forslaget forventes sat til afstemning på møde i Den Stående Komité den 8.-9. februar 2011.
- Formålet med forslaget er at harmonisere prøveudtagning, analysemetoder og fortolkning af analyseresultater ved kontrol af foder for indhold af materiale fra visse ikke EU-godkendte GMO'er. Forslaget omfatter ikke fødevarer.

- Efter EU's GMO-regler er det ulovligt at markedsføre foder med indhold af materiale fra en ikke EU-godkendt GMO, uanset hvor lille et indhold, der er tale om. Det er det, vi kalder EU's nultolerance.
- Kommissionen oplyser, at medlemslandene i øjeblikket anvender forskellige analysemetoder i deres GMO-kontrol, og det har ført til forskellige konklusioner om lovligheden af produkter med lave forekomster af ikke EU-godkendt GMO.
- Det skaber usikkerhed for virksomhederne, som kan risikere, at en prøve taget i et land ikke viser noget indhold af ulovlig GMO, hvorefter en prøve taget i et andet land i EU viser, at partiet er ulovligt.
- Det gør det selvfølgelig også svært for eksportører til EU at sikre sig, at de overholder EU's regler, inden de sender en skibsladning med afgrøder af sted til Europa. Det gælder uanset om ladningen indeholder godkendte GMO-afgrøder eller konventionelle afgrøder eller økologiske afgrøder for den sags skyld.
- Kommissionen peger derfor på, at der er behov for en harmoniseret tilgang, og at kvantitative metoder

giver mindre risiko for usikkerhed om tilstedeværelse eller ej af GMO. Vores egne eksperter på DTU Fødevareinstituttet er enige i, at kvantitative metoder er bedst egnede som harmoniserede analysemetode i EU.

- Kommissionen udnytter så, at EU som de eneste i verden faktisk tester og validerer kvantitative testmetoder efter internationale standarder som led i EU's egen GMO-godkendelsesprocedure. Når der er indgivet en fuldstændig ansøgning om godkendelse af en ny GMO i EU, gennemfører EU's referencelaboratorium således kort tid efter en validering af en kvantitativ metode.
- Forslaget gælder således kun kontrol af GMO'er, hvor der findes en kvantitativ metode, som er testet og godkendt i EU. Metoderne valideres af EU's referencelaboratorium ned til et niveau på 0,1 % – den såkaldte kvantificeringsgrænse – for at tage højde for den øgede analytiske usikkerhed ved meget små spor af GMO.
- Kvantificeringsgrænsen er den nedre grænse for en sikker bestemmelse af indholdet, og er samtidig det laveste niveau, hvor analyseresultatet kan reprodu-

ceres med tilstrækkelig sikkerhed ved en fornyet prøvetagning og test.

- Regeringen mener, at det er positivt, at forslaget lægger op til at harmonisere prøveudtagning, analysemetoder og fortolkning af analyseresultater med henblik på at undgå uens konklusioner ved GMO-kontrol af foder. Det vil skabe forbedrede kontrolmæssige og retlige vilkår for import af foder i EU.

Beskyttelsesniveauet

- Samtidig har det stor betydning for regeringen, hvordan nye EU-forslag påvirker beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, både med hensyn til menneskers og dyrs sundhed og med hensyn til miljøet. Netop derfor lytter vi – som jeg nævnte indledningsvist – nøje til både eksperter og kompetente myndigheder.
- I det konkrete forslag har Fødevarestyrelsen og Plantedirektoratet – på baggrund af blandt andet en udtalelse fra DTU Fødevareinstituttet – skønnet, at forslaget ikke vil berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU med hensyn til menneskers eller dyrs sundhed.

- Det er rigtigt – som det også fremgår af grundnotatet til Folketingets Europaudvalg – at Danmarks Miljøundersøgelser har udtalt, at ”indhold på op til 0,1% af levende ikke EU-risikovurderede GMO'er i foder muligvis vil kunne være årsag til uønskede effekter på miljøet og bør underkastes en vejledende miljømæssig risikovurdering før en afgørelse om frøpartiets videre skæbne foretages”.
- Danmarks Miljøundersøgelsers påpegning af en *mulig* effekt skal dog ses i lyset af vurderingerne fra to af vores kompetente myndigheder. **For det første** har Plantedirektoratet foretaget en vurdering af, hvor stor risikoen for spredning og spiring under danske forhold rent faktisk er for de foderleverancer, som er omfattet af forslaget. Og **for det andet** har Miljøstyrelsen foretaget en vurdering af forslagets betydning for det miljømæssige beskyttelsesniveau.
- Når det gælder risikoen for spredning og spiring under danske forhold peger Plantedirektoratet på, at de foderleverancer, forslaget drejer sig om, overvejende består af forarbejdede råvarer som sojaskrå og lignende, som ikke indeholder spiredygtige frø. Plantedirektoratet peger også på, at de GMO'er, der

p.t. er omfattet af forslaget, kun omfatter majs, soja, ris og bomuld, som har ringe sprednings- og overlevelsessevne under danske forhold.

- Hvis der i fremtiden skulle komme GMO-afgrøder til godkendelse i EU, som skulle vise sig at indebære en risiko for miljøet, fremgår det udtrykkeligt af Kommissionens forslag, at der er mulighed for indførelse af beredskabsforanstaltninger i henhold til artikel 53 og 54 i Fødevarerforordningen.
- Når det gælder betydningen for det miljømæssige beskyttelsesniveau, har Miljøstyrelsen udtalt, at forslaget i forhold til overensstemmelse med nuloleranceprincippet *formelt set* er en forringelse af miljøbeskyttelsesniveauet. Men Miljøstyrelsen vurderer samtidig, at forslaget om en harmoniseret, kvantitativ metode vil kunne udbedre den konstaterede forskellighed i medlemsstaternes metoder, og dermed være en *faktisk* forbedring af miljøbeskyttelsesniveauet.
- Regeringens vurdering er på den baggrund, at forslaget samlet set ikke berører beskyttelsesniveauet negativt, og regeringen lægger altså op til, at Danmark bør stemme for forslaget.